

Styrning och ledning vid Örebro universitet

Styrdokument Örebro universitet

Kategori: Riktlinjer

Ärendenummer: 2025/04425

Beslutsfattare: Rektor

Fastställt: 2024-09-10

Senast ändrad: 2025-06-17

Dokumentansvarig: Ledningsstaben

Innehåll

1. Inledning	3
2. Grundsyn för styrning och ledning.....	4
2.1 Linjestyrning vid Örebro universitet.....	5
2.1.1 Beredande och rådgivande organ på universitetsövergripande nivå.....	6
2.2 Kollegialitet vid Örebro universitet.....	7
2.3 Styrdokument.....	8
3. Tre övergripande processer för styrning och ledning.....	9
3.1 Processen för verksamhetsplanering och verksamhetsutveckling.....	9
3.2 Processen för resursfördelning	9
3.3 Processen för intern styrning och kontroll	11
4. Verksamhetsplanering och uppföljning	13
4.1 Planering.....	13
4.2.1 Uppföljning.....	14
Bilaga 1, Årligen inom ramen för planeringsprocessen	15
A. Dokument från regeringen	17
B. Dokument till regeringen	17
C. Styrdokument och intern dialog.....	18
Bilaga 2, Årligen inom ramen för uppföljnings- processen	21
D. Dokument till regeringen	23
E. Dokument i den interna uppföljningsprocessen	23
F. Dokument från externa uppföljningar	25

1. Inledning

Detta dokument beskriver ramarna för styrningen av universitetet, styrningen i praktiken samt hur ansvar och ansvarstagande är fördelat inom universitetet.

Regeringens mål är att utbildning och forskning vid universitet och högskolor ska hålla en internationellt sett hög kvalitet och bedrivs effektivt. Det ska finnas ett nära samband mellan forskning och utbildning samt en god samverkan med det omgivande samhället för ömsesidigt utbyte. Inom ramen för denna samverkan utgör kommunikation en viktig del. Kommunikation är dessutom ett viktigt verktyg för en fungerande styrning och ledning.

Örebro universitet är som lärosäte en del i det globala vetenskapssamhället. Därför har akademiska kärnvärden, såsom akademisk frihet, integritet och kollegialitet, stor påverkan på ledning och styrning av verksamheten. Universitetet är dessutom en statlig myndighet, vilket medför vissa ramar för universitetets styrning och beslutsfattande. Det innebär bland annat att beakta både vad staten begär och vad avnämare efterfrågar och att ställa detta i relation till vad universitetet själv vill åstadkomma. Det måste finnas tydliga kopplingar mellan regeringens mål och universitetets egna mål. Universitetets autonomi innebär dock en rätt att fatta självständiga beslut och göra prioriteringar för att skapa bästa möjliga nytta för universitetets avnämare. Universitetets styrning och ledning utformas därmed i förhållande både till de krav som ställs på universitetet via lag och förordning och till den särskilda universitetspraktik som utformats kring akademisk autonomi och kollegialitet.

Universitetet lyder under regeringen och inordnas under Utbildningsdepartementet. Styrning genom mål, uppdrag och ekonomiska ramar för verksamheten beslutas dels i ett gemensamt regleringsbrev för universitet och högskolor, dels i ett specifikt regleringsbrev för Örebro universitet. Regleringsbrevens införande beslutas av regeringen i december. Under året kan ytterligare uppdrag fördelas och förändringar ske. Universitetet redogör via budgetunderlag för planeringen av kommande tre års verksamhet och budget. Den årliga rapporteringen till regeringen av genomförd verksamhet sker via årsredovisningen. Budgetunderlag och årsredovisning beslutas av universitetsstyrelsen.

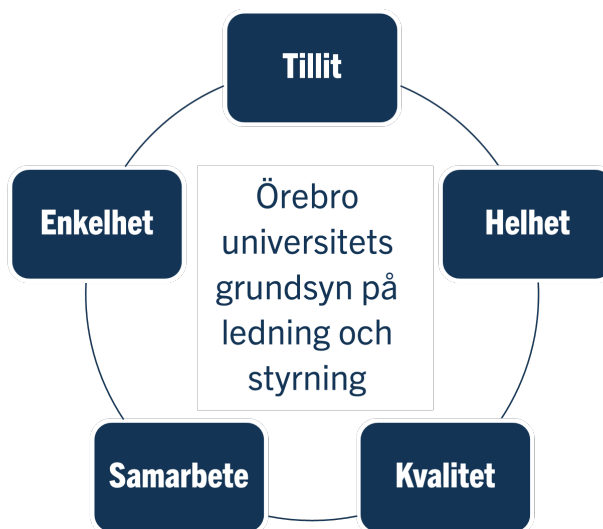
2. Grundsyn för styrning och ledning

Örebro universitets vision pekar ut verksamhetens strategiska inriktning.

Verksamhetsidén och de prioriterade och strategiska målområden talar om vad som ska prägla universitetet och vad universitetet vill åstadkomma.

Universitetets värdegrund, som sammanfattas i orden vetenskaplighet, delaktighet och engagemang, bygger på den statliga värdegrunden och ska genomsyra all verksamhet.

I chefs- och medarbetarpolicyn tydliggörs det förhållningssätt som ska prägla hela verksamheten och leda agerandet i vardagen, den beskriver vad som förväntas av alla som arbetar vid universitetet, oavsett uppdrag eller roll. Denna grundsyn för styrning och ledning förutsätter ett aktivt chef- och ledarskap med ett strategiskt fokus som möjliggör en kontinuerlig verksamhetsutveckling och en långsiktig planering av verksamhet och kompetensförsörjning. Den förutsätter även ett aktivt medarbetarskap, där alla i sitt arbete utgår från att Örebro universitet är ett samlat universitet med ett gemensamt uppdrag och med en gemensam vision. Vid Örebro universitet ska styrning och ledning kännetecknas av tillit, helhet, kvalitet, samarbete och enkelhet¹.

Figur 1 Modell för grundsyn för styrning och ledning vid Örebro universitet.

Styrningen skapar utrymme och förutsättningar för självledarskap och beslutsfattande där verksamheten bedrivs och där medarbetaren har sin kunskapsbas. Kompetensen och initiativkraften som finns i alla delar av organisationen stimuleras och tillvaratas, vilket leder till ett gemensamt ansvar för helheten. Styrningen sker med kvalitet och hållbarhet som ledord i alla delar av verksamheten och dessa ledord är även utgångspunkt för prioriteringar. Genom ömsesidighet och bred delaktighet engageras den kunskap och erfarenhet som finns i organisationen för att hålla hög kvalitet i beredning och beslut. Styrning och ledning sker med öppenhet, ärlighet och förtroendefull dialog. Individuellt

¹ Chefs- och medarbetarpolicy, ORU 2019/05029.

ansvarar varje medarbetare för sina arbetsuppgifter och för att nå uppsatta mål. Det finns ett gemensamt ansvar för att samarbeta inom och över organisatoriska gränser till nytta för helheten. Universitetet värnar om ett gemensamt och enkelt ramverk, som styrning och ledning utgår från, och som alla kan verka inom. Grundprincipen för beslutsfattande är att beslut ska fattas så nära verksamheten som möjligt. Med beslutsrätten följer även ansvar för genomförande och uppföljning, vilket skapar utrymme för handlingsfrihet och flexibilitet.

För att nå universitetets övergripande vision krävs en ledningsorganisation som präglas av strategisk handlingskraft, ständig utveckling och mod att ompröva verksamhetens inriktning.

Vid universitetet verkar linjeorganisationen och den kollegiala organisationen sida vid sida. Förenklat uttryckt är det framför allt i linjeorganisationen som det formella beslutsfattandet äger rum (exempelvis frågor som rör lön och arbetsmiljö), och det är i normalfallet linjecheferna som förfogar över resurser och ansvarar för resursfördelning inom sina respektive ansvarsområden. I den kollegiala organisationen ligger ansvaret för innehåll och kvalitet i genomförande av forskning och utbildning.

På varje organisatorisk nivå finns en chef som har verksamhets-, budget- och personalansvar för verksamheten. På motsvarande organisatoriska nivåer finns också kollegiala organ till stöd för beredning och beslut.

Verksamhetsdialogen utgör en viktig komponent i universitetets styrning och ledning. Dialogen som format har en särskild ställning inom akademien och är central vid de kollegiala diskussioner som förs innan beslut fattas och styrning utövas. Verksamhetsdialogen är dock mer formaliserad, och vid varje verksamhetsdialog måste det vara tydligt vad som adresseras och vad den utmynnar i termer av beslut och direktiv.

Vid universitet och högskolor har studenterna rätt att vara representerade i beslutande och beredande organ när beslut fattas eller beredning sker som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation. Det är studentkåren som utser sina representanter i respektive organ.

Läs mer i Arbetsordning för Örebro universitet, Rektors, universitetsdirektörens, dekanernas respektive fakultetsnämndernas delegationer, Fakulteternas och institutionernas övergripande ledningsorganisation samt Policy för studentinflytande vid Örebro universitet.

2.1 Linjestyrning vid Örebro universitet

Universitetsstyrelsen är universitetets högsta beslutande organ. Dess ansvar och mandat regleras i högskoleförordningen och preciseras i styrelsens besluts- och arbetsordning. Universitetsstyrelsen har inseeende över universitetets alla angelägenheter, beslutar bland annat i viktigare frågor om verksamhetens övergripande inriktning och högskolans organisation, årsredovisningar, budgetunderlag och andra centrala framställningar. Styrelsen beslutar även om åtgärder med anledning av Riksrevisionens revisionsberättelser och revisionsrapporter. Vidare ska universitetsstyrelsen besluta om riktlinjer och revisionsplan för internrevisionen och om åtgärder med anledning av internrevisionens iakttagelser och rekommendationer. Den ska också säkerställa att det finns en betryggande intern styrning och kontroll. Kopplad till universitetsstyrelsen finns en **central riskanalysgrupp** som deltar i den årliga beredningen av styrelsens bedömning

av intern styrning och kontroll. Gruppen I följer upp den universitetsövergripande riskanalysen och tar fram ett förslag till ny riskanalys.

Rektor ansvarar under regeringen för universitetets verksamhet och, under universitetsstyrelsen, för de frågor som inte faller inom universitetsstyrelsen ansvarsområde. Rektor fastställer delegationsordning där beslutsbefogenheter för olika organ och beslutsfattare inom organisationen anges. Av delegationsordningen framgår vilka ärenden rektor själv beslutar om, samt vilka som delegeras till universitetsdirektör, fakultetsnämnder och dekan. Rektor fattar normalt sina beslut vid ett veckovis beslutsmöte. Det kan även finnas vicerektorer med särskilda uppdrag, som utses av rektor.

Verksamheten vid universitetet är indelad i fakulteter, som leds av en **dekan** och en **fakultetsnämnd**. Dekan är chef för fakulteten med dess institutioner och fattar beslut som rör hela fakulteten, på delegation från rektor. Besluten fattas i regel vid dekans veckovisa beslutsmöte. Dekan utser vicedekaner med särskilda uppdrag. Dekan arbetsleder även det egna fakultetsstodet, i samråd med chefen för Fakultetskansliet.

Varje fakultet ansvarar för verksamheten inom ett antal institutioner, fastställda av universitetsstyrelsen. Institutionen leds av en **prefekt**, som är chef för de akademiska enheterna inom institutionen och för ett institutionsnära verksamhetsstöd. Prefekten har chefsansvar för proprefekt, professorer, enhetschefer för de akademiska enheterna och administrativ enhetschef. Det formella arbetsledningsansvaret för enskilda lärare och forskare åligger i normalfallet enhetschefen, och består framför allt av fördelning av resurser för att tillgodose utbildningens och forskningens behov av kompetens. Vid Fakulteten för humaniora och socialvetenskap är det institutionsnära verksamhetsstödet för fakultetens institutioner organiserat i en gemensam avdelning som leds av en avdelningschef.

Det gemensamma verksamhetsstödet vid universitetet lyder under **universitetsdirektören** och är uppdelat i ett antal avdelningar, där varje avdelning leds av en **chef** som ansvarar för genomförande av verksamhetsuppdrag inom ramen för tillgängliga resurser. Universitetsdirektörens prioriteringar vad gäller stöd till kärnverksamheten förankras i första hand med dekanerna.

2.1.1 Beredande och rådgivande organ på universitetsövergripande nivå

Universitetsledningen består av rektor, prorektor och universitetsdirektören.

Universitetsledningen träffas regelbundet för gemensam planering.

Universitetets ledningsgrupp består av rektor, prorektor, universitetsdirektör, vicerektorer och dekaner. Ledningsgruppen träffas regelbundet för gemensam diskussion och planering.

Rektors ledningsråd är ett rådgivande organ, som förutom att utgöra ett stöd till rektor, har till uppgift att: 1. föra diskussion rörande strategiska utvecklingsfrågor och övergripande verksamhetsplanering samt identifiera förändringsbehov, 2. följa upp och vidareutveckla Örebro universitets kvalitetssystem och medverka till samordning av kvalitetsfrågor över fakultetsgränserna, samt arbeta för integration av kärn- och stödverksamhetens kvalitetsarbete, samt 3. ta initiativ till utvärderingar och aktualisera frågor av betydelse för verksamheten. Rektors ledningsråd sammanträder enligt särskild

plan. I rådets möten deltar, förutom rektor, prorektor, vicerektorer, universitetsdirektör, dekaner, prefekter, chef för Ledningsstab, chef för Kommunikation och samverkansstöd, planeringskoordinator, samt en representant för Örebro studentkår.

Ledningsgruppen för det gemensamma verksamhetsstödet är ett beredande organ som ska samordna och utveckla ett effektivt universitetsgemensamt administrativt stöd till utbildning och forskning. Det gemensamma verksamhetsstödet ska också särskilt bevaka och stödja universitetets roll som statlig myndighet.

Därutöver finns på universitetsövergripande nivå rådgivande organ inför rektors beslut i forsknings- och utbildningsfrågor: Rektors forskarråd, Forskningsetiska rådet, Utbildningsstrategiska rådet och Internationaliseringsrådet. För informationsspridning, förankring och kollegial diskussion såväl som samvaro över fakultetsgränserna arrangerar universitetsledningen även professorsmöten.

2.2 Kollegialitet vid Örebro universitet

Inom akademien råder akademisk frihet, men också ett stort eget ansvar för den enskilda läraren och forskaren när det gäller utbildningens och forskningens innehåll och kvalitet. Det ansvarstagande som ett akademiskt medborgarskap innebär, som också åligger varje lärare och forskare, är en grundförutsättning för att det kollegiala systemet ska fungera.

Den kollegiala organisationen löper parallellt med linjeorganisationen och har i samverkan med linjeorganisationen ansvar för frågor om verksamhetens innehåll och kvalitet.

På institutionsnivå fattas alla beslut i chefslinjen. Organisationens är dock utformad så att det skapas möjligheter för kollegialt inflytande i till exempel handledarkollegium, utbildningskollegium och ämnesgrupper. Dessa akademiska kollegier ansvarar primärt för frågor som rör kärnverksamhetens kvalitet, innehåll och utformning, utifrån de globala vetenskapssamhällets standarder, inom respektive vetenskapsområde. Även i större principiella frågor ska formella kollegiala organ rådfrågas.

På fakultetsnivå finns även kollegial styrning i form av beslutande fakultetsnämnder, som leds av en **ordförande** som också har rollen som dekan i linjeorganisationen. Fakultetsnämnden kan fritt inrätta kommittéer, utskott och grupperingar för rådslag och beredning (till exempel utbildningskommitté eller forskningskommitté). Varje fakultetsnämnd ska dock utse en lärarförslagskommitté som bland annat svarar för beredning av ärenden rörande rekrytering av akademisk personal.

Fakultetsnämnden har det övergripande ansvaret för forskning, utbildning och samverkan inom fakulteten och ska därmed hantera kvalitetssäkring och strategisk utveckling samt värna vetenskapens trovärdighet inom sina respektive ansvarsområden. De ansvarar därför till exempel för interna utbildningsutvärderingar enligt särskilt ramverk. Fakultetsnämnden har också en rådgivande uppgift till rektor vad gäller exempelvis ställningstaganden i strategiska frågor.

Fakultetsnämnden beslutar om verksamhetens innehåll, medan dekan har ett operativt ansvar för frågor inom nämndens ansvarsområde. Nämnden fördelar resurser till utbildning och forskning, medan dekan har ett övergripande budgetansvar för fakulteten och kan på uppdrag av nämnden till exempel besluta om vissa omfördelningar.

För att underlätta rollförståelse och samarbete mellan enheter, institutioner och fakulteter bör det så långt det är möjligt finnas en samstämmighet mellan fakulteterna i såväl roller och uppdragsbeskrivningar som struktur. Det åligger dekan att, vid införande av nya roller eller organ, föra en diskussion inom dekangruppen för att uppnå en så likartad kollegial organisation som möjligt. Stora avvikelser bör även förankras med universitetsledningen.

2.3 Styrdokument

Internt inom universitetet regleras arbetet av en rad styrande dokument. Dessa fastställs huvudsakligen som föreskrifter, riktlinjer, policys, strategier, planer och handläggningsordningar.

Läs mer i Riktlinjer för styrdokument vid Örebro universitet.

3. Tre övergripande processer för styrning och ledning

Med hjälp av tre övergripande och nära sammanlänkade processer, vilka utgör kärnan i universitetets kvalitets- och verksamhetsplaneringsprocess, stöds styrning och utveckling av universitetets uppdrag inom planering och uppföljning.

- Verksamhetsplanering och verksamhetsutveckling: säkerställer att fakultetsnämnder, institutioner och verksamhetsstöd utvecklar sina ansvarsområden systematiskt och medvetet
- Resursfördelning: säkerställer fördelning av resurser inom universitetet i enlighet med underlag och riktlinjer
- Intern styrning och kontroll: säkerställer en ändamålsenlig och effektiv verksamhet där risker identifieras och hanteras

3.1 Processen för verksamhetsplanering och verksamhetsutveckling

För att styra och leda universitetets utveckling genomförs en systematisk planering och uppföljning av verksamheten. Det innebär att universitetet kontinuerligt planerar, följer upp och analyserar verksamheten och dess resultat. Baserat på dessa analyser, prioriterar och planerar universitetet utvecklingsaktiviteter och arbetsinsatser, vilka fastställs i verksamhetsplaner och följs upp kontinuerligt. Universitetet tillämpar en treårig planeringsperiod. Se nästa avsnitt för en beskrivning av universitetets övergripande planerings- och uppföljningsprocesser.

Som en del av universitetets styrning och ledning finns ett övergripande kvalitetssäkringssystem för forskning och utbildning, som grundar sig i Standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning (ESG) och Sveriges universitets- och högskoleförbunds (SUHF) gemensamma ramverk för lärosätenas kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning. Universitetets kvalitetssystem ingår som en naturlig del i verksamhetsplaneringsprocessen och består av aktiviteter som till största delen är integrerade i universitetets ledningsstruktur. De verksamhetsdialoger som förs mellan och inom de olika nivåerna inom verksamheten är centrala för lärosätets kvalitetssystem och universitetets arbete med kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning och forskning. Fakultetsnämnderna har en central roll i kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning och forskning, och fakulteterna ska säkerställa goda förutsättningar för detta.

3.2 Processen för resursfördelning

Universitetet tillämpar olika modeller för intern resursfördelning inom

- Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Statens ersättning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå görs utifrån utbildningsvolym genom per capita-belopp för antalet registrerade studenter (omräknade till helårsstudenter; HST) och deras studieprestationer i form av avklarade poäng på kurser (omräknade till helårsprestationer; HPR) inom olika utbildningsområden.

Ersättningen differentieras utifrån utbildningsområdena och utgör ett beräkningsunderlag för universitetets avräkning av det så kallade takbeloppet, vilket anger den högsta ersättning som lärosätet kan få i ramanslag under ett år. Takbeloppet och utbildningsutbudets sammansättning sätter ramen för hur många studenter som anslaget räcker till att finansiera. Om universitetet inte når upp till takbeloppet (underprestation) finns möjlighet att spara det outnyttjade anslaget till kommande år, dock max 10 procent av anslaget. På motsvarande sätt kan universitetet vid överprestation spara upp till 15 procent av takbeloppet till kommande år. Det ger universitetet möjligheter att balansera anslag mellan budgetåren och parerar för skillnader i studenternas efterfrågan av utbildning.

I den interna resursfördelningen av utbildningsanslaget utgår Örebro universitet från den nationella fördelningsmodellen. De nationella ersättningsnivåerna speglar dock inte det faktiska resursbehovet, och justeringar i ersättningsmodellen behöver göras. Per capita-ersättningen per utbildningsområde är därför föremål för en procentuell reduktion (så kallade avlyft) för att möjliggöra justeringar via budgetposter på övergripande universitetsnivå.

Dessa medel används för tillfälliga insatser, till exempel för större utvecklingsinsatser, eller för balansering där per capita-ersättningen ger en alltför låg resurstilldelning. Fakulteterna och sedermera institutionerna erhåller då tillskott, utöver ordinarie utbildningsanslag.

Inom fakulteterna justeras resurstilldelningen genom att fakultetsnivån ställer olika resultatkrav på sina respektive institutioner. Det innebär att vissa institutioner tilldelas ett överskottskrav för att kompensera för underskott vid andra institutioner inom fakulteten. Fakulteterna avsätter utvecklingsmedel i sina budgetar som också kan användas för att balansera det ekonomiska resultatet. På motsvarande sätt görs avvägningar mellan enheterna på en institution och mellan olika kurser och program, inom en enhet.

Omfördelningar mellan fakulteter och institutioner görs regelbundet och i tät dialog, dels för att strategiskt forma utbildningsutbudet, dels för att hantera förändringar i behov och efterfrågan, liksom ämnenas möjlighet att erbjuda utbildningar.

- Forskning och utbildning på forskarnivå

Universitetet får ett anslag för forskning och utbildning på forskarnivå utifrån regleringsbrevet. Den interna resursfördelningsmodellen togs fram 2015 och modellen bygger från början på en fördelning till institutionerna utifrån antal publikationer, externa forskningsmedel, andel grundutbildningsanslag samt en viss del historisk fördelning. Sedan år 2017 görs inga nya omfördelningar utifrån modellen, utan anslagen räknas upp med pris- och löneuppräknings (PLO). Vid större anslagstilldelning görs en separat bedömning av hur anslagen bör fördelas.

- Indirekta kostnader

I regleringsbrevet för universitet och högskolor står det att de indirekta kostnaderna bör beräknas med utgångspunkt i den modell som har tagits fram av SUHF tillsammans med

vissa finansiärer (SUHF-modellen).² Örebro universitet följer denna modell, vilken bygger på principen att alla intäkter och alla kostnader, inklusive de indirekta, fördelas ner i organisationen till kostnadsbärare. Universitetets verksamhet delas därför in i kärnverksamhet och stödverksamhet och kärnverksamheten delas in i avgränsade verksamheter exempelvis huvudområden på grundnivå och avancerad nivå, ämnen för utbildning på forskarnivå och forskningsprojekt, vilka kallas kostnadsbärare. Utfördelningen av stödet sker genom procentuella påslag på löne- och driftskostnaderna till kärnverksamheten. Olika procentsatser för påslag tas fram till de två verksamhetsgrenarna utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskning och utbildning på forskarnivå.

Syftet är att modellen ska leda till rättvisande redovisning och kalkylering samt även medverka till uppföljning av full kostnadstäckning vid universitetets olika verksamheter. Örebro universitet har som mål att den centrala stödverksamheten inte ska överstiga 22 procent av universitetets totala kostnader.

Resursfördelningsmodellen ska stödja strategi och uppsatta mål för verksamheten. Modellen är flexibel för att kunna anpassas till regeringens nationella modell för anslagstilldelning.

3.3 Processen för intern styrning och kontroll

För att med rimlig säkerhet kunna avgöra om universitetet fullgör sina mål och uppdrag ska det finnas en process för intern styrning och kontroll.³ Denna process utgör underlag för styrelsens bedömning i årsredovisningen om den interna styrningen och kontrollen under det gångna året har varit betryggande. Som en del i arbetet med intern styrning och kontroll (ISK) ska en riskanalys göras i syfte att identifiera omständigheter som utgör väsentliga risker⁴ för att Örebro universitet inte ska kunna fullgöra sina uppgifter, uppnå verksamhetens mål och uppfylla verksamhetskraven. Detta ska ske som en integrerad del i verksamhetsplaneringsprocessen och universitetets kontinuerliga kvalitetsarbete. Riskhantering är inte enbart ett ansvar för universitetsledningen utan ett ansvar för alla ledningsfunktioner inom universitetets olika delar. Riskhanteringen kan därmed se olika ut beroende på den enskilda verksamhetens behov.

Riksdag och regering har beslutat om ett särskilt regelverk för intern styrning och kontroll. I regelverket fastslås att det inom myndigheten ska finnas en god kontrollmiljö med för medarbetarna väl kända dokument som är styrande för verksamhetens inriktning och den myndighetsutövning som sker. Vidare ska arbetet med intern styrning och kontroll vara väl integrerat i myndighetens totala styrning, uppföljning och rapportering och utgå från lagar, förordningar, regleringsbrev, och regeringsbeslut. Processen för intern styrning och kontroll ska förebygga korrupktion, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter. Förebyggande åtgärder är till exempel en ändamålsenlig ansvarsfördelning, direkta kontroller och en intern miljö där risker för oegentligheter

² <https://suhf.se/arbetsgrupper/suhf-modellen-full-kostnadstackning/>

³ Förordning om intern styrning och kontroll (2007:603).

⁴ Med väsentlig risk avses de omständigheter som påverkar myndighetsledningens möjligheter att fullgöra ansvaret för verksamheten.

uppmärksammas. Som en del i en väl fungerande process för intern styrning och kontroll ska det således finnas en riskhantering som säkerställer att myndigheten har kontroll över riskerna i verksamheten. De risker universitetet värderar och hanterar ska både spegla målen och uppgifterna samt riskerna för oegentligheter.

Vid Örebro universitet ingår riskanalysen som en integrerad del i universitetets övriga verksamhetsplanering och -uppföljning. Universitetet arbetar även aktivt med att utveckla en ändamålsenlig kontrollmiljö. Universitetets delegationsordning revideras kontinuerligt, vilket bidrar till en förstärkt kontrollmiljö genom att universitetet fortlöpande definierar och klargör olika befattningshavares roller, mandat och skyldigheter. Även andra styrdokument, som har till syfte att reglera och styra olika verksamhetsområden på ett effektivt, rättssäkert och enhetligt sätt, ses över regelbundet.

Till kontrollmiljön hör även den löpande revision som utförs av externa och interna revisorer. Internrevisionen har en viktig roll i myndighetens arbete med intern styrning och kontroll genom uppgiften att granska processen och komma med förslag till förbättringar. Internrevisionen rapporterar direkt till styrelsen och har en fortlöpande diskussion med universitetets ledning och olika delar av organisationen.

Inom miljöledningssystemet ingår även krav på årliga interna miljörevisioner som syftar till att utvärdera hur väl universitetet följer interna och externa krav för miljöarbetet, och identifiera hur arbetssätten ytterligare kan förbättras.

Läs mer i universitetets Riktlinjer för arbetet med riskhantering samt i Rutin för miljörevision.

4. Verksamhetsplanering och uppföljning

Inom ramen för universitetets kvalitets- och verksamhetsplaneringsprocess omsätts de tre övergripande processerna för styrning och ledning i planerings- och uppföljningsprocesser.

Planeringsprocessen är en återkommande process för att planera och dimensionera universitetets verksamheter och resurser. Processen syftar till att ge rektor ett beslutsunderlag för prioritering och styrning av verksamheten, och ge fakulteter, institutioner och verksamhetsstöd mål, resurser och ramar för sina uppdrag.

Uppföljningsprocessen är en kontinuerlig process för att följa upp, rapportera och styra verksamhet och resurser så att universitetet utvecklas i beslutad riktning. Processen ska ge rektor och chefer underlag för att vidta åtgärder och styra i beslutad riktning.

Arbetet med universitetets verksamhetsplanering och intern styrning och kontroll leds på övergripande nivå av ledningsstaben och arbetet med resursfördelningen av ekonomiavdelningen tillsammans med ledningsstaben. Ansvaret för de dokument som upprättas ligger hos universitetsstyrelse och universitetsledning. För att kunna sätta upp tydliga och utmanande, men rimliga, målsättningar och för att kunna presentera en rättvisande bild av universitetet krävs dock kontinuerlig dialog med samt underlag och inspel från fakulteter, institutioner och avdelningar.

4.1 Planering

Arbetet med verksamhetsplanering och riskanalys samordnas av ledningen inom respektive organisatorisk enhet. Det fakultetsnära administrativa stödet vid institution bistår tillsammans med det gemensamma verksamhetsstödet med underlag och analys. Beredning och förankring sker i ordinarie såväl kollegial struktur som linjestruktur.

Årshjul med beskrivningar av vad som sker inom planeringsprocessen framgår av bilaga 1.

4.1.1 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Utbildningar planeras, genomförs och följs upp i det dagliga arbetet på institutionerna. I detta ingår att program och kurser planeras, bemannas och schemaläggs och att undervisning, handledning, examination, betygsättning och kursvärderingar planeras och genomförs på ett systematiskt sätt. Här ingår även pedagogiskt utvecklingsarbete, lärandeaktiviteter, arbete med målmatriser, forskningsanknytning, alumnverksamhet och extern samverkan i utbildning.

Universitetet har riktlinjer som styr inrättande, revidering och avveckling av program. Det finns fastställda modeller som beskriver hur processen för inrättande, revidering och avveckling av utbildningar går till. Utbildningsplan och kursplan är juridiskt styrande dokument och revideringar ska därmed genomföras med stor försiktighet.

Se bland annat Pedagogisk grundsyn vid Örebro universitet, Kriterier för inrättande och revidering av utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå, Kursplaner för kurser på grundnivå och avancerad nivå, Ramverk för programuppföljning på grundnivå och avancerad nivå samt Riktlinjer för kursvärdering och kursanalys.

4.1.2 Forskning och forskarutbildning

Ämnen för utbildning på forskarnivå inrättas eller avvecklas genom rektorsbeslut efter förslag från fakultetsnämnderna. Vid inrättandet av nya ämnen för utbildning på forskarnivå fastställs en ämnesbeskrivning.

En av fakultetsnämnden utsedd ämnesansvarig leder utvecklingen inom respektive ämne som finns inrättat för utbildning på forskarnivå. Ansvaret inbegriper även huvudområdet/ena och forskningsdisciplinen/erna. I det breda ämnet medicinsk vetenskap stöds ämnesansvarig även av inriktningsansvariga.

Läs mer i Kriterier för inrättande av ämnen inom utbildning på forskarnivå och Riktlinjer för kursplaner inom utbildning på forskarnivå.

4.2.1 Uppföljning

Verksamhetsplanerna ska följas upp kontinuerligt. Alla chefer ansvarar för uppföljning inom sitt ansvarsområde. Fakulteter, institutioner och avdelningar inom det gemensamma verksamhetsstödet ansvarar själva för sina arbetsformer när det gäller att följa upp arbetet.

Årshjul med beskrivningar av vad som sker inom uppföljningsprocessen framgår av bilaga 2.

Bilaga 1, Årligen inom ramen för planeringsprocessen

Riksdagen och regeringen har det övergripande ansvaret för lagstiftning, mål och ekonomiska ramar för högre utbildning och forskning i Sverige. Universitetet är en statlig myndighet som sorterar under Utbildningsdepartementet. Vårpropositionen, budgetpropositionen och regleringsbrevet ligger till grund för universitetets interna planeringsdokument, vilka bland annat består av budgetunderlag, planerings- och budgetförutsättningar och verksamheternas verksamhetsplaner.

Planeringsprocessen styrs av en rad återkommande tidpunkter. Under höst och tidig vår genomförs en omvärldsbevakning som utmynnar i en verksamhetsanalys som i sin tur ligger till grund för beslut om prioriteringar på universitetsövergripande nivå för den kommande treårsperioden. Dessa fastställs dels av universitetsstyrelsen i form av ett budgetunderlag som skickas in till regeringen, dels av rektor i form av interna planerings- och budgetförutsättningar. Fakultetsnämnder, institutioner och avdelningar inom det gemensamma verksamhetsstödet arbetar med sina verksamhetsplaner under hösten utifrån beslutade prioriteringar och förutsättningar.

A. Dokument från regeringen

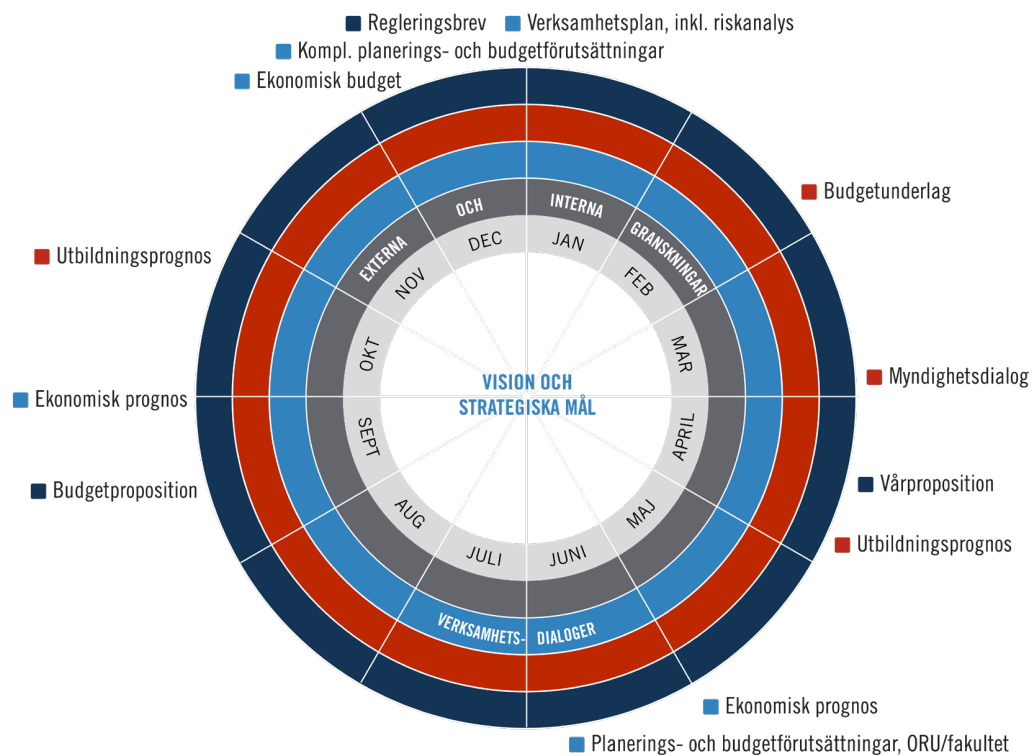
Vårproposition
Budgetproposition
Regleringsbrev

B. Dokument till regeringen

Budgetunderlag
Utbildningsprognos vår
Myndighetsdialog
Utbildningsprognos höst

C. Styrdokument och intern dialog

Vision och strategiska mål
Planerings- och budgetförutsättningar
Verksamhetsplan, inklusive riskanalys
Ekonomisk budget och prognos
Verksamhetsdialoger med återkoppling

A. Dokument från regeringen

Vårproposition

Regeringens ekonomiska vårproposition innehåller förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Riktlinjerna syftar till att ange politikens inriktning inför höstens budgetproposition.

Budgetproposition

Budgetpropositionen överlämnas från regeringen till riksdagen i september varje år. Denna proposition innehåller regeringens förslag till statens budget för kommande år samt övriga förslag och bedömningar som följer av riksdagsordningen och budgetlagen.

Regleringsbrev

Regleringsbrevet är regeringens årliga instruktion till myndigheterna och innehåller budget och uppdrag. När riksdagen har fattat beslut om statens budget verkställs detta beslut bland annat genom regleringsbreven. Regeringen kan självständigt under året ändra myndigheternas regleringsbrev. Med byte av regering kan nya uppdrag och mål tillkomma. Universitetet har tre regleringsbrev; det regleringsbrev som gäller hela universitetssektorn, det särskilda regleringsbrevet för Örebro universitet samt det regleringsbrev som innehåller anslag och bemyndiganden om ekonomiska åtaganden.

B. Dokument till regeringen

Budgetunderlag

Universitetet lämnar varje år in ett budgetunderlag till departementet. Innehållet styrs av Förordning om årsredovisning och budgetunderlag (2000:605). Budgetunderlaget fastställs av universitetsstyrelsen och utgör, tillsammans med planerings- och budgetförutsättningar, universitetets verksamhetsplan. I budgetunderlaget beskrivs universitetets utveckling framåt för de tre närmast kommande åren. Budgetunderlaget ska innehålla en bedömning av lärosätets ekonomiska utveckling och eventuella strategiska utmaningar. Beskrivningen görs med utgångspunkt i uppdrag från regeringen, vision och strategiska mål och med beaktande av ekonomiska förutsättningar framåt. Här framställs även universitetets särskilda äskanden och utifrån regeringens direktiv lyfts vissa verksamhetsfrågor. För universitetet är det en möjlighet att kommunicera universitetets framtida inriktning och för att äska om kompletterande uppdrag och/eller resurser som stärker den önskvärda utvecklingen. Budgetunderlaget är ett av underlagen vid den årliga myndighetsdialogen mellan departementet och universitetsledningen.

Utbildningsprognos (vår och höst)

En utbildningsprognos ska presenteras för regeringen vid två tillfällen under året (maj och oktober). Prognosen bygger på antalet helårsstudenter (HST) och antalet helårsprestationer (HPR) vid universitetet innevarande år och de kommande tre åren.

Myndighetsdialog

Varje år sker en myndighetsdialog mellan universitetets ledning och utbildningsdepartementet. Inför denna dialog skickar departementet ut ett särskilt underlag där agendan för dialogen beskrivs, och universitetet ges möjlighet att förbereda vilka frågor man särskilt vill lyfta i dialogen.

C. Styrdokument och intern dialog

Vision och strategiska mål

Vid Örebro universitet finns en vision och strategiska mål som beskriver de områden som universitetet vill göra förflyttningar inom som bas för de mer konkreta mål som sätts av fakulteter, institutioner och avdelningar inom verksamhetsstödet.

Universitetets vision och strategiska mål fastställas av styrelsen.

Modellen för planering och uppföljning följer samma struktur, vilket syftar till att skapa en enkel och ändamålsenlig ordning, kontinuitet, samt en förståelse för vart universitetet är på väg.

Planerings- och budgetförutsättningar

Tillsammans med budgetunderlaget för den kommande treårsperioden utgör planerings- och budgetförutsättningarna universitetets övergripande verksamhetsplan. I dokumentet, som ger chefer och ledare ramar för den kommande planeringsperioden, redogör universitetsledningen översiktligt för lärosätets inriktning, i termer av bland annat strategiska satsningar, ekonomiska förutsättningar och lokalförsörjning. Beskrivningarna baseras på omvärldsanalyser av aktuella trender för högskolesektorn. Här dokumenteras universitetsledningens uppdrag till fakulteter eller andra särskilt utpekade organisatoriska enheter. Takbeloppets och forskningsanslagets preliminära fördelning till fakulteterna under kommande treårsperiod anges, för att skapa långsiktiga planeringsförutsättningar. Utifrån dessa förväntas fakulteterna arbeta med fakultetens strategiska utveckling, fastställa planerings- och budgetförutsättningar för fakultetens institutioner och fördela såväl uppdrag som anslag samt principer för dess användning till institutionsnivån. Universitetsdirektören vidarefördelar uppdrag och anslag till avdelningarna. I planerings- och budgetförutsättningarna återfinns också instruktioner till verksamhetsplan och verksamhetsberättelse för fakulteter, institutioner och avdelningar.

Planerings- och budgetförutsättningarna förankras i universitetsstyrelsen och fastställs av rektor. För att kunna ta hänsyn till eventuella förändringar i uppdrag och specifika anvisningar i budgetproposition och regleringsbrev, kan en revidering behöva ske, vilken fastställs snarast efter regleringsbrevets utfärdande som ett tillägg till planerings- och budgetförutsättningarna.

Verksamhetsplan, inklusive riskanalys

Fakulteter, institutioner och avdelningar inom verksamhetsstödet tar fram treåriga verksamhetsplaner, inklusive riskanalys. Underlaget för verksamhetsplanering ska vara en analys av vad man kan och bör göra för att bidra till universitetets uppdrag, vision och mål. För enheter under institutions- och avdelningsnivå kan verksamhetsplan upprättas efter särskilt uppdrag; om fakulteten, institutionen eller avdelningen så beslutar, eller; om enheten själv önskar arbeta fram en

verksamhetsplan. Syftet med verksamhetsplanerna är att de ska

- vara ett verktyg för planering av verksamheten,
- vara ett stöd för kvalitetsutveckling av verksamheten,
- underlätta överblicken av hur universitetets olika enheter bidrar till att nå fastställda mål, samt
- vara ett stöd för uppföljning av verksamheten.

Enligt förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll ska universitetet upprätta en riskanalys där omständigheter som innebär en väsentlig risk för att mål och verksamhetskrav inte uppfylls ska identifieras. En universitetsövergripande riskanalys fastställs årligen av universitetsstyrelsen och ligger till grund för riskidentifiering och planering av åtgärder för fakulteter, institutioner och avdelningar. Den universitetsövergripande riskanalysen, som består av risker för att universitetet inte ska kunna uppfylla sina mål och uppdrag, tas fram inom ramen för arbetet med universitetets budgetunderlag.

Som en del i planeringsarbetet ska riskanalyser tas fram såväl på fakultets- och institutionsnivå som inom det gemensamma verksamhetsstödet i syfte att identifiera omständigheter som utgör väsentliga risker för att verksamheten inte kan fullgöra sina uppgifter, uppnå sina mål och uppfylla verksamhetskraven. De förbättringsåtgärder som listas i riskanalysen ska kortfattat vidareutvecklas i verksamhetsplanen. En uppföljning av riskanalysen och aktiviteterna i verksamhetsplanen utgör verksamhetsberättelsen. Se även Riktlinjer för arbetet med riskhantering.

Ekonomisk budget och prognos

Med budgetunderlaget och planerings- och budgetförutsättningarna som grund gör fakultetsnämnder, institutioner och avdelningar årligen en ekonomisk budget per resultatenheter. Under verksamhetsåret görs även två ekonomiska prognoser, i maj och september, för att fånga eventuella förändringar i omvärlden och/eller verksamheterna.

Verksamhetsdialoger med återkoppling

Verksamhetsdialogen är det huvudsakliga verktyget i den dialogbaserade styrningen vid universitetet. Syftet med verksamhetsdialogerna mellan ledningsnivåerna är att löpande bidra till och följa upp verksamhetens utveckling i linje med vision och strategiska mål. Verksamhetsdialogerna ger möjlighet till förankring, synkronisering och strategiska val och skapar en arena för samtal om verksamheten. Verksamhetsdialogerna är centrala för att alla ledningsnivåer ska få inblick i varandras verksamheter och möjlighet att utforma ändamålsenliga åtgärder och stödinsatser. För att säkerställa en koppling mellan verksamhetsstyrning och kvalitetssäkring av utbildning, forskning och verksamhetsstöd ingår verksamhetsdialogerna som komponenter i lärosätets kvalitetssystem.

Universitetsledningen har regelbundna verksamhetsdialoger med fakultetsledningarna. Syftet med dessa är att skapa en samlad bild av utvecklingen vid universitetet och därmed säkerställa att verksamheten drivs och utvecklas i önskad riktning. Verksamhetsdialogerna är tematiserade, men berör på årsbasis fakultetens hela verksamhet. Agendan sätts av universitetsledningen, men det finns

utrymme för fakulteten att anmäla egna angelägna frågor. Fakultetsledningarna förväntas redogöra för det verksamhetsområde som verksamhetsdialogen gäller, men även rapportera avvikelser och eventuella kvalitetsbrister. Ekonomisk uppföljning är en stående punkt på agendan. Minnesanteckningar förs och kompletteras med universitetsledningens förväntningar på fakultetsnivån, utifrån diskussionerna vid verksamhetsdialogen. En samlad "actionlist" med uppdrag/frågor att följa upp senast nästa verksamhetsdialog sammanfattas utifrån minnesanteckningarna. Uppdrag av verksamhetskritisk natur eller med längre tidshorisont dokumenteras i planerings- och budgetförutsättningarna.

I syfte att involvera Örebro studentkår i universitetets övergripande verksamhetsplanering genomförs årligen en verksamhetsdialog mellan universitetsledningen och studentkåren. Där förs bland annat en diskussion om de planerings- och budgetförutsättningar som ska fastställas innan sommaren.

Fakultetsledningarna har i olika former verksamhetsdialoger med institutionsledningarna. Fakultetsledningarna har i uppdrag att koordinera informationsflöden och utbyte mellan institutionerna inom sin fakultet. De har också i uppdrag att tillse god dialog och representation i organ och funktioner som arbetar universitetsövergripande, såsom olika råd, referens- och styrgrupper, och för lärarutbildningsrelaterade funktioner. I frågor där fakultetens synpunkter och inspel efterfrågas, till exempel vid internremisser eller uppdragsredovisningar, ska dessa inhämtas i lämplig kollegial process eller linjeprocess. Fakultetsledningen förväntas göra prioriteringar av verksamhet inom och mellan institutionerna, såväl för det egna beslutsfattandet som vid inhämtande av underlag för vidareförmedling av fakultetens hållning till andra delar av universitetet. Fakultetsledningarna förväntas också samordna sin verksamhet och finna lämpliga fora för kontinuerligt erfarenhetsutbyte mellan fakulteterna. På motsvarande sätt ska fora finnas för dialog med och förankring av det gemensamma verksamhetsstödet verksamhet.

Bilaga 2, Årligen inom ramen för uppföljningsprocessen

Universitetsövergripande uppföljning sker en gång per år, samt i samband med årsredovisningen. För att visa på progression i förhållande till fastställd vision (se bilaga 1) och däri uttryckta mål tas en årlig rapport fram. Rapporteringen rör utvecklingen av lärosätets kärnverksamhet i relation till strategisk verksamhetsplanering och universitetsövergripande satsningar, och består av beskrivande texter, fördjupande uppgifter, mätvärden och analyser, för att skapa ett fullödigt underlag kring verksamhetens utveckling.

Rapporten kompletteras med de av rektor beslutade indikatorer (ORU 2023/01676) som tagits fram specifikt i relation till de strategiska målen. Dessa ska tjäna som viktiga komponenter för att följa den förflyttning som universitetet strävar efter fram till 2027. Mätning sker i relation till ett jämförelsevärde för respektive indikator. Detta utgör baslinjen för hela visionsperioden 2023–2027. Årsvisa jämförelser kommer också att kunna göras successivt i takt med att nya värden tas fram. Rapporten föredras för universitetsstyrelsen vid dess strategimöte och används för verksamhetsuppföljning vid till exempel dialoger och ledningsmöten.

D. Dokument till regeringen

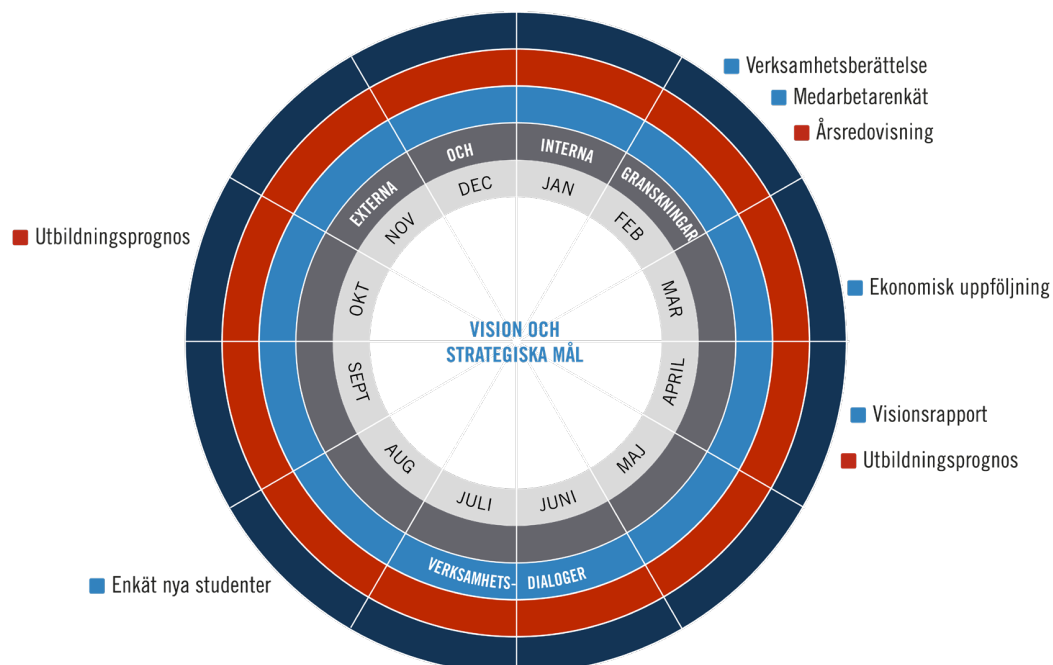
Årsredovisning
Utbildningsprognos

E. Dokument i den interna uppföljningsprocessen

Visionsrapport
Ekonomisk uppföljning
Kvalitetsrapport för forskning och utbildning
Återkoppling från dialogbaserad uppföljning
Verksamhetsberättelse
Enkäter om arbets- och studiemiljö
Kvalitetsutvärderingar av utbildning och forskningsämnen

F. Dokument från externa uppföljningar

Granskningsrapporter från UKÄ
Internrevisionens rapporter
Riksrevisionens granskning

D. Dokument till regeringen

Årsredovisning

Universitetets årsredovisning, som utgör universitetets övergripande verksamhetsberättelse, ska undertecknas av universitetsstyrelsen och vara utbildningsdepartementet tillhanda senast den 22 februari. Årsredovisningen ska, enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, innehålla en resultatredovisning och utgör ett underlag för regeringens bedömning av myndighetens resultat och genomförande av verksamheten. I resultatredovisningen ska myndigheten analysera och bedöma resultatet och utvecklingen av verksamheten i förhållande till de uppgifter som finns i myndighetens instruktion och till de mål och krav som regeringen angett i regleringsbrev och andra regeringsbeslut. Årsredovisningen är ett av underlagen vid den årliga myndighetsdialogen mellan departementet och universitetsledningen. Myndigheten får själv bestämma hur resultatredovisningen delas in om inte regeringen har beslutat om något annat. För Örebro universitet följer årsredovisningen strukturen i visionen, med utvecklingsområden och strategiska mål. Till årsredovisningen biläggs också universitetets redovisning av miljöledningsarbetet enligt förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter.

Riksrevisorerna granskar årligen årsredovisningen. Information om årets resultat, verksamhetsmässigt och ekonomiskt, lämnas till nämnder och institutioner under våren.

Läs mer på Ekonomistyrningsverkets hemsida och i Förordning om årsredovisning och budgetunderlag.

Utbildningsprognos

Se tidigare avsnitt 5.1 Planering, Dokument till regeringen.

E. Dokument i den interna uppföljningsprocessen

Strategisk förflyttning under visionsperioden (Visionsrapport)

För uppföljning av universitetets förflyttning i visionens riktning görs årligen en visionsrapport som är en sammanställning och analys av progression inom utvecklingsområden och i relation till strategiska mål. Visionsrapporten är såväl kvantitativ som kvalitativ och ligger till grund för universitetsstyrelsens och universitetsledningens bedömning av universitetets resultat och genomförande av verksamheten.

Progressionen mäts med hjälp av gängse verksamhetsdata, men också av indikatorer som förankras i universitetsstyrelsen och fastställs av rektor. Indikatorerna aggregeras i normalfallet till universitetsövergripande nivå, men kan också i de flesta fall brytas ned och nyttjas för mer specifik analys även på fakultets-, institutions- och avdelningsnivå.

Ekonomisk uppföljning

Varje månad görs bokslut (förutom i januari och juli) för att följa upp och analysera det ekonomiska resultatet. Uppföljningen kan ge signaler till verksamheten att korrigerande aktiviteter kan behövas eller att planerat årsresultat för verksamhetsåret kan behöva revideras via prognoserna.

Kvalitetsrapport för forskning och utbildning

Som underlag till den kvalitetsdialog mellan universitetsledningen och respektive fakultet som genomförs en gång per år tas fakultetsspecifika kvalitetsrapporter fram. Dessa syftar till att sammanfatta resultat från det kvalitetsarbete som bedrivits under året samt presentera förslag på förbättringsåtgärder inför kommande verksamhetsår.

Återkoppling från dialogbaserad uppföljning

Syftet med universitetsledningens regelbundna verksamhetsdialoger med fakultetsledningen är att skapa en samlad bild av utvecklingen vid Örebro universitet. Dialogerna ska ge möjlighet till förankring, synkronisering och strategiska val samt skapa en arena för samtal om verksamheten. Vid vissa dialoger medverkar företrädare för institutionerna. Universitetets övergripande arbete med kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning och forskning ska diskuteras vid minst en av dessa dialoger. Andra teman som kan inkluderas är studenters förutsättningar, kompetensförsörjning, internationalisering, hållbar utveckling och samverkan.

Verksamhetsberättelse

Fakulteter, institutioner och avdelningar inom verksamhetsstödet ska varje år sammanfatta året som gått i en verksamhetsberättelse. Verksamhetsberättelsen följer samma struktur som verksamhetsplanen och ska innehålla en analys av måluppfyllelse och kvalitetsläge. Verksamhetsberättelsen genereras utifrån det som under året rapporterats in i verksamhetsplan och riskanalys i systemet för planering, uppföljning och budgetering i (PUB). Dessa uppgifter kompletteras med beskrivningar och sammanfattande kommentarer för varje utvecklingsområde. I verksamhetsberättelsen ingår även rapportering av särskilda områden, exempelvis Implementering av kvalitetssäkringssystem, Uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet och Lika villkor och jämställdhet. Som stöd för uppföljning av verksamheten framställs rapporter inom olika områden enligt en årsplan, se bilaga 4. Rapporterna tillgängliggörs via Teamsytan Verksamhetsrapporter, som bland annat är tillgänglig för universitetsledning, fakultetsledningar och avdelningschefer.

Enkäter om arbets- och studiemiljö

Vid universitetet genomförs olika typer av enkäter om arbets- och studiemiljö regelbundet, utifrån olika målgrupper och syften. Bland annat genomförs en medarbetarundersökning vartannat år, vars resultat följs upp i verksamheten med särskilda handlingsplaner. Örebro universitets studentundersökning genomförs i regel vartannat år och omfattar frågor rörande studenternas uppfattning om sin studiemiljö. Vidare skickas också en enkät ut till nya studenter i samband med höstterminens start vartannat år, för att fånga studenternas upplevelse av terminsstart och introduktion.

Kvalitetsutvärderingar av utbildning och forskningsämnen

Modell för utveckling och utvärdering av utbildning

Fakultetsnämnderna ansvarar, på uppdrag av rektor, för kvalitetsutvärdering av all utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. Under en sexårsperiod ska alla ämnen utvärderas antingen internt eller externt. Modellen för utveckling och utvärdering av utbildning berör samtliga program, huvudområden och examina. Modellen är en del av universitetets kvalitetssystem och innefattar självvärderingar, underlag om bland annat personal, söktryck och genomströmning och intern och extern kollegial granskning.

Syftet med modellen är bland annat att identifiera förbättringsområden, följa upp pedagogiskt utvecklingsarbete och säkerställa att utbildningarna uppfyller examensmålen.

Läs mer i Övergripande kvalitetssystem för utbildning och forskning vid Örebro universitet samt Ramverk för intern utbildningsutvärdering på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå vid Örebro universitet.

Modell för utvärdering av forskning

Universitetsledningen ansvarar för genomförandet av forskningsutvärderingar. Minst vart sjätte år ska kvaliteten i den forskning som bedrivs vid Örebro universitet utvärderas. Syftet med utvärderingarna är att stärka universitetets forskning genom att identifiera möjligheter till och behov av kvalitetsutveckling.

Läs mer i Övergripande kvalitetssystem för utbildning och forskning vid Örebro universitet.

F. Dokument från externa uppföljningar

Granskningsrapporter från UKÄ

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) genomför årligen granskningar av ett urval utbildningar runt om i landet.

I dessa granskningar fokuserar UKÄ på hur utbildningen säkerställer att studenterna får goda förutsättningar att nå examensmålen och på hur lärosätet säkerställer att studenten uppnått examensmålen när examen utfärdas. Granskningarna ska bidra till lärosätenas utvecklingsarbete av kvaliteten på utbildningarna. Tyngdpunkten ligger på faktiska förhållanden och resultat, det vill säga att utbildningen uppfyller alla krav som finns i lag och förordning. Utbildningen ska också följa principerna för kvalitetssäkring av högre utbildning inom Europa, de så kallade ESG (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area).

Internrevisionens rapporter

Örebro universitet ska enligt högskoleförordningen tillämpa internrevisionsförordningen av vilken det framgår att internrevision ska bedrivas. Internrevisionen är en fristående funktion direkt under universitetsstyrelsen med uppdrag att dels granska och lämna förslag till förbättringar av myndighetens process för intern styrning och kontroll, dels ge råd och stöd i syfte att tillföra värde och förbättra universitetets ledningsprocesser, riskhantering samt styrnings- och kontrollprocesser. Resultatet av internrevisionens granskningar redovisas i form av iakttagelser och rekommendationer och rapporteras till universitetsstyrelsen. I anslutning till dessa granskningsrapporter presenterar universitetsledningen förslag till åtgärder. Beslutade åtgärder följs upp av internrevisionen i samband med internrevisionens årsrapport.

Riksrevisionens granskning

Riksrevisionens uppdrag är att granska användningen av statens medel och hur effektivt detta görs. Riksrevisionen kontrollerar att myndigheterna följer direktiv, regler och föreskrifter och om målen uppnås. Vid brister lämnas rekommendationer för att förbättra effektiviteten.